

Monumentnummer*: 480513

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 28 september 1994
Kadaster deel/nr 82767/137

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Anjum Noardeast-Fryslân Fryslân

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Anjum B 2780

Omschrijving**

Inleiding

De fraai gelegen imposante BOERDERIJ, genaamd Ny Holdinga, bestaat uit een blokvormig woonhuis met aangebouwd bedrijfsgedeelte en een grote losse bijschuur. Het complex ligt op een vrijwel geheel omgracht terrein dat vh. behoorde bij Holdingastate, de belangrijkste state te Anjum. De State en het bijbehorend goed werden in 1831 op afbraak verkocht. De geschiedenis tussen 1831 en 1887 is onduidelijk. Zeker is dat er in het laatst genoemde jaar een boerderijcomplex stond van de huidige omvang. Deze bestemming kan zijn voorafgegaan door de bouw van een vrijstaande villa op een duidelijk verhoogd terrein: thans het woonhuis van de boerderij. In de literatuur wordt een losse gedenksteen aangevoerd voor reconstructie van de bouwhistorie van de boerderij. Het opschrift van de steen luidt: SJOUKJE MARIA DIDERIKA KLAASSESZ geboren den 10 julij 1830 en NIESKE WOP van PEIJMA geboren den 14 junij 1835 hebben op den 22 julij 1842 aan dit gebouw de eerste steen gelegd. De steen zou vrijgekomen kunnen zijn bij vernieuwing van de schuur in 1849: dit jaartal staat op een loos anker in de achtergevel van de schuur.

Het woonhuis is rond de eeuwwisseling vernieuwd waarbij de vormtaal van de Jugendstil is toegepast. De serre is vermoedelijk later, ca. 1925, aangebouwd.

De bijschuur behoort tot het complex en is, hoewel van visueel belang, architectonisch van ondergeschikt belang en valt daarom buiten de bescherming van rijkswege.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het woonhuis van de boerderij is een blokvormig pand onder een afgeknot schilddak belegd met zwart geglaazuurde Lucas IJbrandtpannen; op de nokhoeken staan schoorstenen. Het muurwerk is gepleisterd, met uitzondering van de streklagen in rode Groninger bakstenen boven de vensters.

De façade is symmetrisch ingedeeld: een risalerende middenpartij met de ingang en aan weerszijden twee H-vensters en hoekrisalieten. De vensters hebben achtruits bovenlichten met geelgekleurd matglas.

De deuroplijsting bestaat uit houten gecanneleerde pilasters met (mogelijk uit de afgebroken state afkomstige) ionische kapitelen; deze omvatten een paneeldeur. Een houten dakkapel, oprijzend vanuit de dakvoet, heeft een plat dak en rondbogige dubbele balkondeuren met smalle rondboog zijlichten en pilasters met een console; ervoor is een balkon met een gietijzeren 'Iisdodde'-balustrade.

In de noordgevel zijn drie H-vensters als voren en een zijingang: deze bestaat uit een stoep, een paneeldeur met geslepen glasruitjes en zij- en bovenlichten met gekleurd glas-in-lood van de fa. L. Joh. v.d. Meulen uit Leeuwarden, onder een niet gepleisterde streklaag.

De oostgevel heeft een gemene muur met de schuur van het woonhuis en een H-venster.

De zuidgevel is vijf traveeën breed en heeft drie H-vensters met achtruits bovenlichten als voren en een serre. De serre rust op een bakstenen en gepleisterde voet en bestaat uit een houten opbouw met meerruits bovenlichten. De serre heeft een afgeknot schilddakje, belegd met leien in maasdekking, waarop een balkon met een houten balustrade rust. Boven de serre is het dakschild doorbroken door een opgemetselde dakkapel met twee halfrond gesloten balkondeuren onder een niet gepleisterde getoogde streklaag, met een plat dak en een overstek op houten klampen.

De schuur is oorspronkelijk opgetrokken in bruine bakstenen onder een schilddak met uileborden; het keukengedeelte en voorschild is belegd met pannen, het overige is gedekt met riet. De zuidgevel is in bruine bakstenen opgetrokken en verlevendigd met een gele strengpersbakstenen band en met acht ijzeren getoogde stalraampjes onder een getoogde rollaag. Het muurwerk is van jongere datum als de overige gevels ten behoeve van de vergroting van de veestalling onder een plat dak: daardoor zijn de onderste regels van het dakschild aan de zuidzijde belegd met dakpannen.

De westgevel, vh. het woonkeukengedeelte, heeft een tweelichts zesruitsvenster en een opgeklampte houten deur met een gele bakstenen stoep ervoor.

In de lage noordgevel zijn verschillende soorten vensters van hout en van ijzer.

De achterzijde, de oostgevel, heeft een hoog opgetrokken muur, karakteristiek voor een akkerbouwbedrijf, waarin mendeuren, twee grote getoogde 24-ruits ijzeren vensters en voor het karn gedeelte een klein roosvenster en een houten boven- en onderdeur. Bij het roosvenster zit een loos anker met het jaartal 1849.

Het interieur van het woonhuis dateert grotendeels van de verbouwing rond de eeuwwisseling. De oude symmetrische indeling is herkenbaar: een met marmer bevloerde gang met aan weerszijden twee kamers. Deze indeling is doorbroken door de zijingang met een granito vloer, die leidde naar een kantoorgedeelte. Tot de oorspronkelijke waardevolle interieuronderdelen behoren ondermeer: de marmeren schoorstenen, de vensterbanken en kamerblinden, de betegeling (van Duitse origine) met hulstbladmotief van de lambrizing in de gang, het zijportaal met de trap en de voormalige keukeninrichting. In de schuur boven de keuken is het bakstenen

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

spekhok nog aanwezig.

Waardering

De boerderij Nij Holdinga te Anjum is van algemeen cultuurhistorisch en architectonisch belang vanwege:

- de herinneringswaarde aan de state Holdinga,
- de hoge mate van belang van de stedenbouwkundige situering,
- de hoge mate van belang van de visuele gaafheid in het dorpsbeeld,
- de bijzondere detaillering waarin de vormtaal van de Jugendstil overheerst.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie